

Okkupasjonshistorien

Blindheim og Ulateig

Av dr. philos. Lars Borgersrud, Oslo

Av et intervju med Svein Blindheim i Aftenposten 22.4. kan leserne få inntrykk av at jeg har mye til felles med Hans Fredrik Dahl, Egil Ulateig og Kjell Fjortoft. Arnfinn Moland har 2.5. reist spørsmål om det kan stemme. De som har fulgt debatten om okkupasjonshistorien i Norge, vet hvor langt dette er fra sannheten.

For en som kjenner Blindheims synspunkter, er det oppsiktsvekkende at han lar seg bruke slik. Den eneste forklaring jeg kan finne, er at han definerer seg som alliert med alle som på en eller annen måte er i opposisjon til «de offisiøse» historikere. I så tilfelle gjør Blindheim det enkelt for seg selv. Hvem er i dag mer «offisiøs» enn Dahl, landets mest siterte historiker, som deltar i TV annenhver dag? Det er tragisk å lese at en så skarpsindig og kunnskapsrik person ikke ser at Dahl og Ulateig i dag er fanebærere for en fullstendig revurdering av kampen mot nazismen, som jo er Blindheims store personlige livsverk.

Blindheim er svært kritisk til etablerte og stillingsbelønte okkupasjonshistorikere. Det er imidlertid ikke den minste grunn til å være ukritisk til Ulateigs bok om likvidasjoner for å være det. Boken er slurvete og inkonsistent. Uavhengig av hva man ellers måtte mene om Ulateig, er det hans omgang med kilder som er saken.

La meg ta et nytt eksempel fra boken, som så vidt jeg har sett ingen andre har kommentert. På side 53 omtaler Ulateig et tilfelle hvor en norsk Gestapo-agent ble likvidert sammen med en frontkjemper i Løvenskioldsgt. 17 i 1943. Ulateig skriver at Asbjørn Sunde og Peter Bruun utførte likvidasjonen, mens «Holtmon sto vakt nede». På side 228 omtaler Ulateig den samme likvidasjonen igjen, men da leser vi om «... kniven som Holtmon brukte på Finn Andersen».

Det er Reidar Holtmon, sønn av NSB-direktør Olav Holtmon, som Ula-

teig omtaler her. Han var med i «Osvaldgruppen».

Så kan man spørre: Holtmon kan vel ikke både ha utført og ikke ha utført den samme likvidasjonen? Har ikke Ulateig oppdaget at han motsier seg selv? Har han ikke brydd seg med å lese sitt eget manus? Hvorfor har ikke konsulenten (Dahl) gjort forlaget oppmerksom på at i det minste én av beskrivelsene må være feil? Det kan da umulig være bevisst? Er det da slurv? Det finnes mengder av slike detaljfeil. Bare i de få setningene som omtaler denne saken, er f.eks. en av aktørenes navn skrevet på tre forskjellige måter, selve aksjonen dels omtalt som «utført på en sikker og profesjonell måte» (s. 54), dels at «de fullførte jobben på en særdeles sjusket måte» (s. 228).

Når slikt kommer side opp og side ned, hva skal man da si om helheten? Det er ufattelig at Blindheim kan oppfatte slikt som et kritisk bidrag, uansett hva han ellers måtte mene om okkupasjonen.

Energipolitikken

Funksjons-hemmet kraftmarked

Av Arne Skjeflo, Skedsmo

Et av de tallrike forskningsinstitutter som øyensynlig lever av å produsere råstoff til avisenes overskrifter, regnet i vinter ut at kraftprisen i Norge vil fordobles hvis svenskene stenger atomkraftverkene. Det må bety at Norge har gjort seg avhengig av svensk kjernekraft. Er dette et resultat av frem-syn og klokskap i vår energipolitikk?

Administrerende direktør i Salten Kraftsamband, Harald Mellerud, uttalte for ikke lenge siden i et intervju med Aftenposten:

«Det er overhodet ikke rart om kundene blir provosert av å se at vi har tjent så mye penger. De må gjerne kalle oss profitthjeger, men det er vår oppgave å være det. I et liberalisert kraftmarked har vi kun denne ene

oppgave re.»

Melle skaper me måt merke. resultat energip

Hvis! av kraft kernes eksperi kunne r forutset skal fun stede. B terspør marked på såpe duksjon er dekke sjakk. M fyker pri kurrerer tilfredss Den hys nye kraf ler gass, manent.

Foruts kreftene følgerlig skapene vedopp g sultatet de klarer ger tjene gjøre rim primære

Psyk

Me og h

Av psyko Oslo

Professor der i After ingsberet for fristels løst begru påstander vise forbin riske met re svekker

Ecstasy har slått rot i

ken av rusmidler. Medier forbinder altså - både her hjemme og internasjonalt - ecstasy med velstand, ressur-

Stiftelsen norsk Okkupas

us bl
ypst s
skes s
m gar
gjælde
der og
artlet
grep i
om. Om
tort og
gen avt
vel inge
slaget.

mai 1997

reque
 ætæq. Ute
 næægi, slik
 ædæ æjempe-
 nso
 iq æ ævfeie
 æo æ æror jeg at
 ææ æ ær
 ææ æ æet av
 ææ æ æ kan gi
 ææ æ æfetamin,
 ææ æ ætorie enn
 ææ æ æbruk i
 ææ æ ætterings-

den
ersten
himmligen

r har nå
st bruks-
m som ori-
ssens yr-
lik: Når det
Ale mæmld-

Til Aftenpostens lederartikel
bør det derfor tillegges at det
fremdes er et parti som står på
for vanlige folk som vil få til noe:
Fremskrittspartiet.

ØYSTEIN HEDSTRØM,
stortingsrepresentant Fr.p.

I den lange avisdebatten om David Irving mellom Hans Fredrik Dahl og bl.a. Frank Meyer har et tilbakevendende poeng fra Dahls kritikere vært å få konkretisert hvor Irvings store kvaliteter som historiker egentlig ligger. I sitt innlegg 1.4. hitsetter Dahl mer eller mindre detaljerte Irving-karakteristikker fra Trevor-Roper, Craig og Keegan, med et langt og rosende sitat fra den sistes «The Battle for History». Dahl unnlater imidlertid å sitere fra to sider senere i denne boken, der Keegan skriver:

denne boken, der Keegan skriver. Og likevel – dette er en oppfatning med en dyp brist, fordi den er uten moralske vurderinger. For Irving var annen verdenskrig en krig som alle andre kriger – et lands nakne interessekamp – og Hitler var en leder blant mange. Den annen verdenskrig må imidlertid utløse også et moralsk engasjement. Dens ødeleggelsesgrad, dens rasering av rettsordning og sosial orden var av et omfang så overveldende at den ikke kan bli sett som en krig blant mange. Ideologikonflikten – demokrati mot diktatur (en motsetning som ikke ble mindre fordi om demokratiet så seg tvunget til å alliere seg med et diktatur for å bekjempe et annet) – må nødvendigvis tilføre krigen en moralsk dimensjon, og framfor alt – Hitlers folkemord krevet en moralsk stillingtagen».

Keegan modererer sitt Irving-bilde så vidt sterkt at det grenser mot det uetterrettelige når Dahl så detaljert siterer rosen og så bare kiler inn et vagt utsagn om at «også Keegan reiser moralske innvendinger».

KJELL STORJOHANN, Sandefjord

Behandlede pasienter

Legenes lønnsoppgjør er blitt dy-

aken
ndig-
t
r vil
n-
o-
ur-
r-
i-
s-
g-
le i
en
e-

I denne situasjon er det at riksadvokat Georg Fr. Rieber-Mohn først søker et ledig embete som høyesterettsdommer, for deretter i embeds medfør å ta stilling til en delvis og kontroversiell fortolkningsstrid mellom domende embedsmenn og Regjeringen – deretter gjering som, eventuelt, skal utpeke ham som dommer. Om riksadvokatens integritet skal kunne være fullkommen og ingen sammenblanding av interesser ha funnet sted, så har det ingenting med saken å gjøre; det avgjør en slik sak må være at ingen bringes i en situasjon der en sammenblanding kan formidles. Det er ikke bare uskjønt, men – for å la riksadvokatens ordbruk – også uskjønnsomt.

Hele tre embeder som dommer i Høyesterett er nå utlyst, og utnevnelserne som foretar seg, vil påvirke domstolens profil. Derfor vil det være klokt om Regjeringen overveiet å utsette disse utnevnelserne – om nødvendig med en utsettelse også av forestående persongeringer – inntil arbeidet med en ny og bedre fremgangsmåte for dommerutnevnelser er avsluttet.

ask presiden

► Vesten anklager Iran for statsterrorisme, let en nesten demokratisk kamp om presidentvalget i landet.

**arbeider
redaksjon**

Forløp på å enes
 Derfor Iran pre-
 tid, mens

russisk-iranske forhold, sr
imot. Kina på sin side inng
kontrakter med Iran, og si
enn villig til å styrke samai
lang rekke områder, herun
raketter.

Moralpolitikk

Vi står dessverre her over
empel på hvordan et velme
vestlig moralpolitikk fører
enn at Vesten får ket si
vittighet. Bedre er ikke ver

I en tid hvor både USA og Kina, er det nok merkbart